

OPETUSMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO SIBELIUS-AKATEMIAN VUODEN 2007 TOIMINNASTA

1. TULOKSELLISUUS JA TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopiston taloudellisuuden kehitystä on vaikea arvioida, koska vuotuiset tutkintomäärien muutokset ovat suuria. Yliopiston selvityksen mukaan heikkoa taloudellisuutta jatkotutkinnoissa selittää vuosina 2006-2007 tehdyt merkittävät panostukset jatkokoulutukseen, jotka näkyvät tutkintomäärissä vasta tulevina vuosina. Tuottavuudessa ei ole tapahtunut oleellista muutosta edelliseen vuoteen.

Liiketaloudellisen toiminnan tuotto- ja kannattavuustavoite ei saavutettu. Toiminta oli alijäämäistä. Yliopistossa on käynnistetty liiketoimintasuunnitelman laadinta, millä pyritään kohentamaan tilauskonserttitoiminnan toimintaedellytyksiä ja kannattavuutta. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 45 %. Yliopiston omin varoin katettavaksi jäi 2,5 M€.

Musiikkitalohankkeen edetessä tulee ratkaistavaksi Sibelius-Akatemian asema suhteessa suunniteltuun taideyliopistoon.

1.2. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Tohtorin tutkintotavoitteen saavuttamisaste on 36 %. Yliopisto on toiminut yhteistyössä muiden taideyliopistojen kanssa tutkimustulosten hyödyntämisessä. Yliopisto on toiminut yhteistyössä muiden taideyliopistojen kanssa tutkimustulosten hyödyntämisessä. Yliopisto ei ole ilmoittanut korkeakoululeksintölakiin liittyviä tilastotietoja.

Yliopisto ei ole kuvannut opiskelijavalintojen kehittämistä tai valmiutta siirtyä yliopistojen sähköiseen hakujärjestelmään ja toteutettavaan yhteishakuun. Yliopisto ei ole myöskään raportoinut samana vuonna tai edellisenä syksynä toisen asteen koulutuksen päättäneiden osuudesta uusista opiskelijoista.

Yliopisto on onnistunut hyvin ylempien korkeakoulututkintojensa ja aineenopettajakoulutuksensa tavoitteiden saavuttamisessa. Yliopiston ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteen saavuttamisaste oli 104 %. Tutkintojen suoritusajat ovat edelleen pitkiä. Yliopistolla on käytössään laadunvarmistus- ja palautejärjestelmiä opetuksen ja ohjauksen kehittämiseksi. Yliopisto on kehittänyt opiskelijoiden työelämävalmiuksia.

Opiskelijaliikkuvuudessa yliopistoon saapuvien määrä on suurempi kuin lähtevien. Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on hyvä. Sibelius-Akatemia on panostanut erityisesti ulkomaisten opiskelijoiden ohjaukseen ja kotouttamiseen.

Sibelius-Akatemia on onnistunut nostamaan täydennyskoulutuksen ja avoimen yliopiston osallistujamäärää.

Yliopiston tulee huomioida aikuiskoulutuksen kokonaisuudistus ja kansainvälistymisstrategia omassa strategiatyössään.

Yliopiston tulee raportoida tarkemmin opiskelijavalintojen kehittämisestä, yliopiston työelämäyhteyksistä ja harjoittelukäytännöistä.

Yliopiston tulee huolehtia, että siihen palvelussuhteessa olevien tutkijakoululaisten palkkaus on VPJ-järjestelmän mukainen. Osana hyvää henkilöstöpolitiikkaa yliopiston tulee huomioida neliportaisen tutkijanuran kehittäminen.

2. TULOKSELLISUUDEN RAPORTOINNIN ASIANMUKAISUUS

Sibelius-Akatemian tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rakenne noudattaa pääosin opetusministeriön mallia tilinpäätöksestä yliopistoille. Yliopiston toimintakertomus sisältää tilinpäätösmallin mukaisia toteumatietoja ja tunnuslukuja. Toteutunutta kehitystä on arvioitu verrattuna aikaisempien vuosien tuloksiin ja tavoitteisiin. Tuottavuuden muutosta on kuvattu systemaattisesti ja kattavasti kolmen vuoden aikasarjatarkasteluina. Tämä antaa kohtuullisen mahdollisuuden arvioida muutoksia. Sanallinen kuvaus on tehty hyvin ja siinä on käyty läpi myös tunnuslukujen taustalla olevia asioita.

Tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämisessä on edelleen työkustannusten kohdentamiseen liittyviä puutteita. Yliopisto on ilmoittanut edellisen vuoden tilinpäätöskannanoton jatkotoimena, että työajanseurantajärjestelmä otetaan käyttöön tukipalveluiden ja täydentävän rahoituksen osalta vuonna 2008. Myös opettajien kokonaistyöajan seuranta kehitetään.

Yliopisto on käsitellyt suppeasti tuottavuushankkeitaan tilinpäätöskertomuksessaan. Erillinen raportointi tuottavuushankkeiden ja rakenteellisen kehittämisen toimenpiteiden henkilöstövaikutuksista on asianmukainen.

Yliopiston tulee raportoida Valtiontalouden tarkastusviraston lisäksi opetusministeriölle 15.8.2008 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämiseksi valtion talousarviosta annetun lain 16§:n edellyttämällä tavalla.

3. OPETUSMINISTERIÖN TOIMENPITEET TULOSELLISUUDEN PARANTAMISEKSI

Korkeakoulupolitiikan tavoitteet vuosille 2007-2012 on asetettu Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa. Opetusministeriö (OPM) on määritellyt rakenteellisen kehittämisen suuntaviivat maaliskuussa 2008. Yliopistot voivat tarvittaessa esittää myös vaihtoehtoisia rakenteellisen kehittämisen toimia. Kaikilta yliopistoilta on edellytetty uudet strategiat kevään 2010 tulosneuvotteluihin mennessä. Näiden pohjalta valmistellaan rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelma vuodesta 2010 alkaen. OPM koordinoi myös sektoritutkimuksen rakenteellisen kehittämisen valmistelua. Tavoitteena on vahvistaa sektoritutkimusta ja siihen liittyvää yhteistyötä yliopistojen kanssa.

Yliopistojen taloudellista ja hallinnollista autonomiaa vahvistavaa yliopistolakia valmistellaan. Hallitus on linjannut iltakoulussaan 21.11.2007 uudistuksen peruseriaa. Talouspoliittinen ministerivaliokunta on käsitellyt kolme kertaa uudistuksen taloudellisia reunaehtoja. Tavoitteena on, että OPM lähettää lakiluonnoksen lausuntokierrokselle elokuussa 2008. Lakiesitys Eduskunnalle annetaan kevädistuntokauden 2009 alussa ja lain on tarkoitus astua voimaan 1.8.2009. Kaikkien yliopistojen tulee hyvissä ajoin valmistautua yliopistouudistukseen.

OPM valmistelee lakiesitykseen liittyen yliopistojen ohjaus- ja rahoitusjärjestelmän uudistamista vuodesta 2010 eteenpäin. Rahoitusmallivalmistelussa korostetaan yliopistojen toiminnan laadun ja vaikuttavuuden merkitystä, strategista kehittämistä ja uusiutumista sekä toiminnan tehokkuutta ja tuottavuutta. OPM jatkaa tulosohjaukseen liittyvää kokonaisvaltaista indikaattoreiden kehittämistä.

Kansallinen innovaatiostrategia valmistuu vuoden 2008 aikana. Sen pohjalta voidaan arvioida, mitä toimenpiteitä se edellyttää tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän perustan muodostavissa yliopistoissa. OPM osallistuu pitkäjänteisen kansallisen tutkimusinfrastruktuuripolitiikan valmisteluun. OPM seuraa korkeakoulueksintöjä koskevan lainsäädännön (369/2006) toimivuutta ja täytäntöönpanoa yliopistoissa. OPM valmistelee vuoden 2008 aikana suositukset korkeakoulupohjaisen yrittäjyyden edistämisestä.

OPM:n johdolla valmistellaan laajapohjaisessa yhteistyössä ammatillisesti suuntautuneen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistusta. Hallitus on päättänyt 23.4.2008 uudistuksen valmistelun periaatelinjaukset ja aikataulun. Yliopistojen tulee kehittää avointa yliopistoa, täydennyskoulutusta ja monimuotoista tutkintoon johtavaa koulutusta työikäisen aikuisväestön osaamistarpeisiin vastaamiseksi.

Yliopistojen tuottavuusohjelman toteuttamista jatketaan aiemmin sovitusti. Tuottavuusohjelman vuosien 2012-2015 lisätoimenpiteet eivät koske yliopistoja.

Vuoden 2008 lopussa valmistuu korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia, jota valmistellaan parhaillaan yhteistyössä korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa. Kansainvälistymisen tavoitteet otetaan huomioon myös valmisteltavassa rahoitusmallissa.

Yliopistojen toiminnan laadun ja laadunvarmistusjärjestelmien kehittämiseksi Korkeakoulujen arviointineuvosto auditoi kaikkien yliopistojen laadunvarmistusjärjestelmät vuoden 2011 loppuun mennessä. Korkeakoulujen arviointineuvosto arvioi yliopistokeskukset vuoden 2008 aikana. Yliopistokeskusten kehittämisestä päätetään arvioinnin jälkeen.

OPM on siirtänyt tutkijakoulupäätöksenteon Suomen Akatemialle vuoden 2008 alusta alkaen. OPM tukee neliportaisen tutkijanuran kehittämistä rahoitusmallin puitteissa. Tutkimustoimintaan liittyvää tiedonkeruuta vahvistetaan ja systematisoidaan osana KOTA-tietojärjestelmän kokonaiskehittämistä.

OPM on käynnistänyt myös laajemman toimenpidekokonaisuuden, jonka tavoitteena on koko korkeakoululaitoksen tietojärjestelmien uudistaminen. OPM ja Opetushallitus ovat yhteistyössä yliopistojen kanssa valmistelleet siirtymistä yliopistojen sähköiseen hakujärjestelmään ja hakujärjestelmän kautta toteutettavaan valtakunnalliseen yhteishakuun.

LIITTEET

LIITE 1 Määrällisten tavoitteiden toteuma